

CENA KURJERA:
Warunki prenumeraty Kurjera Warszawskiego (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

KURJER WARSZAWSKI

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY SZÓSTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera Warszawskiego przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednie kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

Wschód słońca o godzinie 6 minut 40.
Zachód " " " 5 " 44.
Długość dnia godzin 11 " 4.
Przybyło " " 3 " 26.

Wschód księżycy o godzinie 6 minut 53 w.
Zachód " " " 6 " 34 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 6 cali 0.
Dziś o godzinie 4-ej rano zimna 3° R.

CENA OGŁOSZEN:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, zwykłym niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.
Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Sroda: 40 Meczenników.
Czwartek: Konstancyjna Wyzn.
Piątek: Grzegorza Papieża.
Sobota: Nicefora B. i Modesty P.

Redakcja, administracja i drukarnia na placu Teatralnym nr 9.—Telefonu nr 126.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Pakosława; jutro Wojsława.
Nabożeństwa: W kościołach: św. Jacka przy ulicy Freta i św. Andrzeja przy ulicy Bonifratskiej nieszpory, rozpoczynające odpust ku czci św. Tomasza z Akwinu; w kościele św. Ducha przy ulicy Freta, nieszpory, rozpoczynające odpust ku czci św. Kazimierza Królewicza; w kościele Opieki św. Józefa na Krak.-Przedm. dopołudniowe nabożeństwo na intencję bractwa matek chrześcijańskich; w kościele św. Franciszka Serafińskiego przy ulicy Zakroczymskiej o godz. 10-ej zrana wotywa za spokój dusz zmarłych członków bractwa św. Antoniego.
Zgromadzenia: Doroczne zebranie członków Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Królestwie Polskiem. (Lokal wystawy Towarzystwa, na Krak.-Przedm.—godz. 2 po południu).—Sesja zgromadzenia białoskórników. (Mieszkanie starszego, Mularska—godz. 5 po południu.)
Zabawy: Dla członków Towarzystwa resursy kupieckiej i osób przez nich wprowadzonych wieczór tańcujący. (Gmach resursy—godz. 9 wiecz.)—Dla członków Towarzystwa wioślarskiego i osób przez nich wprowadzonych wieczór tańcujący. (Lokal Towarzystwa—godz. 9 wiecz.)
Teatry: Wielki: dziś „Wesele Figara” (występ gościnnie panny Zofji Piłcówny; jutro „Katarzyna, córka bandyty”;—Rozmaitości: dziś „Maż z grzeszności”; jutro „Marynarz” i „Dom otwarty”;—Mały: dziś „Pani majstrowa z Podwala”; jutro „Gasparone”. (Godz. 7½ wiecz.)
Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

W sprawie lecznic.

Z powodu uwag poczynionych przez p. Bolesława Prusa w „Kronice tygodniowej” (ob. nr 59 Kurjera) o broszurze dra Kadlera, wytykającej ujemne strony lecznic warszawskich i przemawiającej za ich zniesieniem, otrzymaliśmy dwie odpowiedzi, od autora broszury oraz z prowincji od p. St. Ob., nie lekarza.

Ponieważ w sprawie, którą dr Kadler poruszył, dyskusję uważamy za pożyteczną i pożądaną, sądzimy zatem, iż postąpimy najwłaściwiej, zestawiając na tem miejscu treść obu replik, które w głównych punktach zgadzają się zupełnie na jedno.

Kolega nasz, broniąc dalszego istnienia lecznic, zapytuje: co zrobią ludzie pozbawieni, w razie ich zniesienia, wprowadzicie niedokładnej i bezregulowanej, ale taniej porady? Czy mają jej szukać w praktyce prywatnej po rublu za wizytę? Czy może udadzą się do felcerów i znachorów?

Na te pytania obaj oponenci odpowiadają zgodnie, że w razie zniesienia lecznic prawdziwie ubodzy będą mogli udać się po poradę albo do klinik, albo do lekarzy, którzy w mieszkaniach udzielają biednym porady bezpłatnie, a przed otwarciem lecznic czynili to na większą skalę. Mniej zamożni a niezupełnie biedni, udać się mogą do lekarzy wolnopracujących, których wielu z pewnością poprzestanie na zapłacie 25-u lub 30-tu kopiejek, zamożni zaś znajdą poradę tak u siebie w domu, jak i w lokalu lekarza za rubla. Za operacje i konsylja, każdy naturalnie więcej płacić musi, jeżeli lekarz nie uwzględni położenia materialnego pacjenta.

Dr Kadler w broszurze swojej żądając zniesienia lecznic, wychodził właśnie z tego założenia, że „każdy chory, bez względu na stan majątkowy, może zasięgać rady w mieszkaniu lekarza za wynagrodzeniem stosownem do możności, lub bez wynagrodzenia, gdy jest istotnie biednym.”

„Oprócz zresztą tych wielu dogodnych warunków, dodaje dr K. w obecnej swej odpowiedzi—dla szukających pomocy lekarskiej istnieją przy szpitalach tutejszych i instytucjach oftalmicznym, ambulatorja bezpłatne dla ubogich, w których nawet lekarstw udzielają bezpłatnie, nie ma zatem obawy, ażeby chorzy wpadli w ręce felcerów i znachorów.”

Zresztą rozwielenianiu się tych ostatnich, zdaniem dra K., lecznice nie stawiają przeszkody, pod tym względem tylko podniesienie poziomu umysłowego w masach może odnieść pożądany skutek.

Zupełnie tegoż samego zdania jest p. St. Ob., który, o ile wnosić możemy, broszury dra K. weale nie

czytał i kwestję zna tylko z artykułów w piśmie naszym podanych. „Nie tanie lecznice—mówi—przekonają lud o potrzebie nauki, lecz chyba tylko sama nauka.”

„Zkąd wniosek — zapytuje dalej p. St. Ob. — że chłopom zdaje się, jakoby bez pięciu lub dziesięciu rubli nie było przystępu do doktora? Kiedyż to i gdzie chłop, mieszczanin, czy żyd, chociażby niezupełnie biedny, płacił takie honoraria? Na prowincji nigdy nie ma zwyczaju, żeby lekarz u siebie w domu od pacjenta, choćby nawet bogatego, żądał więcej nad rubla. Jest to już *maximum* wynagrodzenia za poradę w mieszkaniu lekarza, lecz na stu chorych ledwie jeden tak dobrze płaci. Zwykle od biedniejszych lekarz pobiera 30 kop. u siebie w domu, a nawet odwiedzając chorego na miejscu, pół rubla uważa się za dobre honorarium.

Jeżeli lekarz bierze 3, 5 lub 10 rubli, to tylko wtenczas, kiedy wyjeżdża o wiorst kilka lub kilkanaście lub gdy podejmuje operację.

Wobec takiego stanu rzeczy, zdaniem dra K., lecznice mogłyby mieć rację bytu jedynie wówczas, gdyby w nich udzielano porady tylko istotnie niezamożnym i to takim jedynie, którzyby niezamożność swoją udowodnić mogli i których nazwiska, z wymienieniem sposobu do życia, byłyby zapisywane do ksiąg, tak jak podobno przepisuje ustawa naszych lecznic i jak się to praktykuje w poliklinikach zagranicznych.

„Jak ważną kwestję społeczno-lekarską — konczy dr K. — stanowią nawet polikliniki, udzielające bezpłatnie porady biednym i stanowiące przeważnie materiał naukowy, którym posilkują się przy wykładach profesorowie i docenci uniwersytetów, posłużyć mogą za dowód żywe dyskusje, jakie poruszyły całą prasę i świat lekarski w Wiedniu, w chwili otwarczenia tam polikliniki.”

Obaj wreszcie oponenci naszego kronikarza zgodnie wyrażają przekonanie, że „nie sama tylko filantropja utworzyła lecznice warszawskie”, że są one „objawem walki o byt, objawem hyperprodukcji, jaka, zwłaszcza w ostatnich dziesięciu latach, w zawodzie lekarskim zauważyć się dała, są czczem i złu-

39)

ABRAHAM KITAJ.

POWIEŚĆ

Z CZASÓW KRÓLA JANA

przez

Zygmunta Kaczkowskiego.

(Dalszy ciąg.)

Następnego dnia, w sobotę, ledwie dzień zaczęto, już całe wojsko stanęło w szyku bojowym, prawie na tem samym miejscu pod Parkanami, gdzie nam się we czwartek owa fatalna klęska zdarzyła.

Nim król ruszył z obozu, wysłuchawszy wpróż mszy św., którą miał książd Skopowski, rozdał nie które komendy, bo tu i owdzie zginął półkownik, albo był ranny, drudzy zaś jeszcze chorowali na ową węgierską gorączkę. A rozdawał już te komendy bez względu na ród i protekcję, stawiając na dy bez względu na chorągwi takich ludzi, których był pewny, że pierwej zginą, niżeliby mieli ustąpić, bo ten i ów nagle w randze postąpił, o czem mu się jeszcze wczoraj nie śniło.

Rafała król zatrzymał przy swojej osobie, rzekłszy do niego:
— A ty poczciwy zostaniesz przy mnie, bo ja tam

dzisiaj nie będę szedził krwi mojej, bom przysiągł Panu Chrystusowi i Jego Matce najświętszej, że muszę zwyciężyć, albo też zginę. Więc to przyniesie ulgę mojemu sercu, jeżeli będę czuł koło siebie takich ludzi, o których wiem, że mnie nie odstąpią w potrzebie. A potem, gdzieś tam jaki porucznik zginie, a drugi się zawieruszy, więc w takim razie dam tobie robotę.

Bardzo wielki to zaszczyt spotkał Rafała, zwłaszcza w tak młodym wieku. Abrahama zaś, za którym się Rafał jeszcze wczoraj napróżno oglądał, nie było i dziś w Zwierzehowskiego chorągwi i nikt nie wiedział gdzie się zapodział.

Natomiast kasztelan wziął z własnej ochoty komendę dragońskiego półku królowej, którego półkownik leżał ranny w obozie; ubrał się w pancierz i przewiesił burkę przez siebie a wsiadłszy na ogromnego złotogniadego wałacha, który zawsze go nosił w dniach bitwy, stanął z swym półkiem przy Jabłonowskim, hetmanie wielkim, który był bardzo łaskaw na niego.

Książd kantor także dnia tego wdział drucianą koszulkę na siebie i pałasz przypasał do boku, bo z krzyżem niewiele się nosił, zwłaszcza kiedy strzelano, ale stał ciągle przy księciu lotaryńskim, do którego świty należał.

Kiedy król, wsiadłszy na tego samego gniadego konia, który go we czwartek szczęśliwie wyniósł z pomiędzy owego fatalnego popłochu, ruszył nareszcie z obozu, już nie było ani psa przed nim, ani czarnego ptaka nad jego głowami, jeno naprzód biała gołębica, pewnie ta sama, co była pod Wiedniem, upadła po kilka razy przed chorągwiemi, a potem

orzeł białusieński, właśnie jak być powinien, spuścił się niziuteńko ponad głowę królewską i prowadził go na nieprzyjaciela. Więc król był kontent i wszyscy dobrze ominowali.

Tymczasem turecy mocno zhardteli, czego też trzeba się było po nich spodziewać, zwłaszcza po takim zwycięstwie, jakie przedwczoraj odnieśli nad nami, co się im przecież nie często zdarzało. Jednak mimo tej hardości, jeszcze wzmocnili swe siły, bo basza Budziński, którego też tytułowano Wezyrem, przysłał im kilkanaście tysięcy konnicy, za którą też i sam przyciągnął na pole bitwy.

Liczone ich z janczarami na pięćdziesiąt tysięcy, ale jak się potem pokazało, było ich dużo więcej, chociaż tatarowie nie przyszli, bo i nowy Chan, którego sułtan posadził nad nimi po zrzuceniu starego, co prawie pierwszy uciekł z pod Wiednia, nie miał ochoty i ba swego nadstawiać.

Z pomiędzy trzech baszów o trzech buńczukach, bo był tam i Karamański (pomniejszych, o jednym ognie, była tam cała chmura) lubo Budziński był tam starszym, Sylistryjski na lewem skrzydle wziął przednią nad nimi komendę. Jakoż widziano go dobrze, jako w białym turbanie, z długą czarną brodą, a na przedziwnie pięknej białej kobyle, związał się sam przed ich regimentami.

Ustawili swe wojska frontem niebardzo szerokim, ale za to bardzo głębokim, bo u nich jest ten obyczaj, że przednie półki lepiej trzymają, kiedy czują mocno plecy za sobą. Zaczem, co prawda, i rozerwać ich trudniej, bo kiedy jaka chorągiew pierwsza półki rozerwie, to tam w tych dalszych ugrzęźnie, właśnie jak w trzesawicy.

dnem ubieganiem się o materialne korzyści tam, gdzie można pracę swą ofiarować tylko za bezcen".

Zapisałiśmy te dwa zgodne głosy przeciw lecznicom, kwestji jednakże nie uważamy za zamkniętą i zdaniom przeciwnym, poważnie wypowiedzianym, gotowi jesteśmy dać miejsce.

K. W.

Śmierć Mozarta.

Munkaczy, sławny malarz węgierski, świeżo wykończył wielkich rozmiarów płótno, zatytułowane „Śmierć Mozarta”.

Obraz ten w świecie artystycznym Paryża, gdzie obecnie mieszka stale Munkaczy, sprawił wielką sensację.

Jak wiadomo, Mozart zmarł dyrygując wykonaniem swojego „Requiem”; chwilę tę starał się pochwycić i przenieść na płótno mistrz węgierski.

„Śmierć Mozarta” autor umieścił w salonie, w rodzaju kaplicy, poza swoją pracownią, gdzie nie tak dawno jeszcze oglądano „Chrystusa przed Pilatem”, które to płótno obecnie znajduje się w Warszawie.

Pierwszymi dopuszczonymi do oglądania tego dzieła byli zaproszeni przedstawiciele świata artystyczno-literackiego i kolonji międzynarodowej Paryża. Poza obrazem umieszczono chóry i orkiestrę, wykonywające „Requiem”. Obraz tak przedstawiony wywarł na obecnych prawdziwie przejmujące wrażenie.

Na pierwszym planie Mozart wyciągnięty w szerokim fotelu, przedstawiony w chwili agonji. Jedną, słabiejącą ręką dyryguje on jeszcze wykonaniem swojego arcydzieła, gdy druga nie jest już w stanie utrzymać stronic partycji. Twarz chuda, wybladła, zwiastuje, że śmierć zawiadnęła organizmem. Głowa pochylona na piersi, oczy napół zamknięte—chwila jeszcze, a mistrz wyda ostatnie technienie.

Po stronie lewej od umierającego widnieje chór śpiewaków, przejętych boleścią i współzuciem dla swojego *maestro*. W głębi obrazu przyjaciele Mozarta zaniepokojeni. Po stronie prawej stoi żona umierającego wraz z synem, a na twarzy ich przebiega się bezgraniczna boleść.

Oto mniej więcej główny układ obrazu.

Co się tyczy strony krytycznej, pisma francuskie z jednomyślnym uznaniem mówią o nowym utworze Munkaczego i podnoszą szczególnie postać stojącą śpiewaka, której nie można zrobić żadnego zarzutu. Natomiast postać akompanijująca na fortepianie, ma koloryt niemily i słabiej jest wykończona. Głowa Mozarta znakomita, robi zdumiewające wrażenie, lecz ręce pod względem technicznym pozostawiają wiele do życzenia, co źle oddziaływa na całość.

St.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Wiek donosi, że z powodu zbliżającej się wiosny, a z nią obawy powodzi z powodu znacznej masy śniegu spadłego w ciągu tegorocznej zimy, władza gubernjalna lubelska poleciła zarządowi powia-

Lewe więc skrzydło oparłi o brzegi Dunaju, a prawe, nad którym basza Karamański przywoził, o owe lesiste wzgórza, za którymi i teraz krył się Tekeli, ale się do bitwy nie mieszał.

W środku hetmanił sam Wezyr. Przy moście Parkańskim zaś mieli armaty i armatami haniebnie zjeżyli mury Strygonia, których jednakże nasi niebardzo się bali i mieli rację, bo turcy bezustannie z nich bili a zginął od kuli armatniej tylko jeden Zaluski, towarzysz tej samej chorągwi królewicza Aleksandra, która się na wieczne czasy wstawiła pod Wiedniem.

Nasze wojska, pomieszawszy się z niemieckimi, zaciągnęły front szerszy, ale nie tak głęboki, bo też cały ich komplet wynosił ledwie połowę ludzi tureckich. U nas zresztą jest inny obyczaj, bo nasi żołnierze, zawsze mniej liczni niżeli turcy albo zgoła tatarzy, nie oglądają się na rezerwy, to też nawet i w wielkich bitwach tylko czeladź a ciurów stawiają za sobą.

Ale sprzymierzone wojska, chociaż niebardzo kopne, były za to namlotne, bo i ich moderunki były bardzo bogate a piękne i wielu przesławnych miały pomiędzy sobą rycerzy, niemieckich, francuzkich i polskich, że i niewiele było bitew na świecie, gdzie było tak wiele takiego świetnego rycerstwa.

Król tak rozporządził temi wojskami, że co kilka chorągwi polskich, to znowu obok nich stały półki niemieckie, ażeby wszyscy zarówno mogli zażyć tych godów a nikt się nie skarżył, że dla niego nie stało; między niemi zaś porozstawiał artylerję srogimi baterjami, nad któremi najwyższą komendę miał Kątski.

Król wziął dla siebie prawe skrzydło od brzegów

towym, aby te zwróciły baczną uwagę na stan rzek Wisły, Buga, Sanu i Wieprza, a to dlatego, iżby w porę ostrzedz mieszkańców o zbliżającym się niebezpieczeństwie. Polecono też przedsięwziąć zawczasu środki zaradcze i czuwać nad stanem tam, wałów, grobli i mostów. Byłoby do życzenia, aby podobne środki ostrożności zarządzone także zostały w innych częściach naszego kraju, na niebezpieczeństwo wylewu rzek narażonych.

— Ponieważ zarząd miasta wydaje corocznie bardzo znaczne sumy na opłaty lokalów kancelaryj, urzędzeń cyrkulowych, jak wreszcie sądów pokoju i mieszkań dla urzędników, w celach więc ekonomicznych powstał projekt, ażeby, bądź to z funduszków miejskich, bądź też sposobem przedsiębiorstwa, budować w różnych stronach miasta domy, w których pomieszczaneby były cyrkule policyjne, oraz biura sądów pokoju, a także koszar dla policji i mieszkania dla trzędników. Dla nadania więc powyższemu projektowi odpowiedniego kierunku wyznaczona została komisja, złożona z obywateli, przedstawicieli zarządu miejskiego i urzędników policji, która obecnie pracuje nad referatem powyższego projektu. Projekt w krótkim czasie przedstawionym będzie do zatwierdzenia władzy.

— Dochodzi nas wiadomość, że zakłady klimkiewiczowskie mają przejść w posiadanie nowego towarzystwa akcyjnego, którego założycielami będą dotychczasowi właściciele tych zakładów p. Laski, poddany saski p. Herbert i poddany belgijski p. Pasteur. Kapitał zakładowy rs. 400,000 ma być zebrany przez wypuszczenie 800 akcji po rs. 500 każda.

— W dniu dzisiejszym założony będzie telefon akustyczny na przestrzeni trzech wiorst, od stacji głównej kolei wiedeńskiej do stacji towarowej.

— Z powodu późnego w tym roku terminu świąt wielkanocnych, które zwykle zamykały kwartał trzeci w szkołach i zakładach naukowych, acznie wie gimnazjów i szkół rządowych otrzymają cenzury za kwartał trzeci w d. 19-y marca. Po świątach zaś wielkanocnych rozpoczyna się niebawem w wyższych klasach egzamina.

— J. E. ks. biskup sufragani djecezji płockiej, Kossowski, wyświęcił w katedrze płockiej następujących alumnów miejscowego seminarjum na djakonów: Jana Żółtowskiego, Wincentego Siennickiego, Leona Olszewskiego, Wojciecha Piętkę i Djonizego Prusońskiego, a na subdjakonów: Franciszka Wojewódzkiego, Władysława Melchera, Piotra Letkiewicza, Adolfa Kukwę, Hieronima Knorowskiego i Stanisława Suchcickiego.

— Z teatru i muzyki.

* Panna Pilcówna debiutuje dziś jako Cherubin w „Weselu Figara”.

* Według zaszłych zmian repertuaru teatr Rozmaitości daje dziś „Męża z grzeczności”, a jutro „Marynarza” i „Dom otwarty”.

W teatrze Małym zaś daną dziś będzie krotoczwila ze śpiewami p. t. „Pani majstrowa z Podwala”.

* Projektowana na dzień jutrzejszy w salach re-

Dunaju, w którym była prawie cała nasza hussarja, bo chciał sam iść naprzód dobrym przykładem, aby też w oczach niemców zmasać ze siebie czwartkową fatalność.

Lewe skrzydło, gdzie była owa piękna dragonja polska na koniach dobranych osobliwszej urody, dał hetmanowi Jabłonowskiemu, który tam stał w pancerzu, w hełmie z piórami i w delji—a środek oddał księciu lotaryńskiemu, czem niepomaha pogłaskał niemców. Pomieniali też między sobą generałów i półkowników, tak że król miał niektórych panów niemieckich, a książę polskich przy sobie.

Duch był najlepszy we wszystkich półkach, tak w polskich, jak i w niemieckich: już tam w tej wielkiej chwili ustaly wszelkie zazdrości—a chociaż nikt takiego nie wydał parolu, jednak wszyscy sami to czuli, że dzisiaj trzeba brać za ząb a oko za oko, a jeńców ani brać, ani dawać.

Tak kiedy spojrzawszy na wojska tureckie, wszyscy oddech zapani w piersiach, jak kiedy ksiądz przy mszy św. podniesie przenaświęty sakrament, Kątski pierwszy rozpoczął bitwę, dawszy ognia do turków z kilkunastu baterji. Co niecierpliwsze chorągwie daly też ognia z muszkietów—a szarża ta tak się szczęśliwie udała, że turcy, jak gdyby kto gruszą zatrzęśli, z koni spadali i zrobiło się między nimi wielkie zamieszanie.

Lecz basza Sylistryjski zaraz naprzód wyskoczył na swojej białej kobyle, a sprawiwszy w lot swoją konnicę, z taką gwałtownością na króla uderzył, że wszystkim aż serce zadrżało, bo byli się obawiali, że skrzydło królewskie pod tem piorunowem uderzeniem się ugnie.

Ale hussarze dotrwali jak mur i odrzucili baszę

datowych ostatnia w karnawale bieżącym maskarada nie przyjdzie do skutku.

* O gościnne występy na scenie teatru Rozmaitości czyni starania panna Pankiewiczówna, artystka teatru poznańskiego.

* Udział w koncercie na korzyść panny Heleny Hermanówny, przyjmie nieobjęty afiszami hr. Ledóchowski, skrzypek, znany z występów w Wilnie.

Pan L. wykona z Barcewiczem duet skrzypcowy bez towarzyszenia fortepianu.

* Władysław Żeleński napisał nową uwerturę na orkiestrę, która odegrana zostanie pierwszy raz na koncercie w Krakowie, mającym się odbyć w ciągu bieżącego miesiąca na rzecz stowarzyszenia akademickiego „Zgoda”.

— Ze sztuki.

* Do salonu Krywulca w hotelu Europejskim przybyły następujące obrazy: Lampiego „Wnętrze klasztoru”; Kazimierza Alchimowicza: „Niewinna zabawka”; Marji Bardzkiej: „Włoch”; Wacława Pawliszaka: portret p. B.; Stanisława Maślowskiego: różne typy z Domaniewic, księstwa Łowickiego, oraz typy z okolic Łowicza; Aleksandra Gierymskiego: „Smieciarka”; Franciszka Ejsmonda: „Kabalarza”; studjum z natury; Emilji Dukczyńskiej: „Riri” i „Wieśniaczka”; Cyprjana Słupskiego: „Studjum z r. licy Piwnej” i „Ulica Piwna w Warszawie”; Władysława Majeranowskiego: portret p. M.; Kazimierza Mireckiego: portret autora, „Kokietka” i „Stronisia”.

Wkrótce na wystawę p. Krywulca przybędzie „Joanna d'Are” Jana Matejki, oraz rysunki Piotra Stachewicza do powieści J. I. Kraszewskiego „Dziad i baba”.

— Pogadanka.

W dniu wczorajszym prof. dr. Hoyer w lokalu Towarzystwa ogrodniczego w dalszym ciągu mówił o mikrobach.

Kwestja tych najniższych istot organicznych zajmuje obecnie cały świat lekarski, nie więc dziwnego, że na popularną, o ile na to pozwolił naukowy temat, pogadankę, zebrało się sporo ciekawych osób, a przeważnie dam.

Szanowny profesor opowiadał o różnego rodzaju bakterjach, grzybkach, lasecznikach i pleśniach, demonstrowując przytem pod mikroskopem rozmaite okazy tych nikłych tworów.

Ustęp o pleśni na konfiturach najwięcej zapowiem zajął słuchaczki.

Prelegenta, zapowiadającego jeszcze jedną konferencję w tym przedmiocie, obdarzono oklaskami.

— Delegacja rolnicza.

Delegacja rolna, mająca z inicjatywy warszawskiego Towarzystwa popierania przemysłu i handlu odbyć narady w dniu 12-y m. b., zapowiada się nader licznie.

Spodziewać się można, że w zebraniu przyjmie udział około stu osób.

Na naradach tych poruszane będą rozmaite nader żywotne kwestje, dotyczące rolnictwa i ogółu zmian.

z jego półkami od siebie jak piłkę. Stał tam pomiędzy nimi we środku Zwierzchowski ze swoją chorągwią—a to człowiek jak skała, z niego też wszyscy wzór sobie brali.

Basza, odleciawszy skonfundowany i w wielkim niedadzie, bo mu tam jeszcze ludzi nabito, odbiegał nazad i zaczął na nowo zbierać swe półki. Widząc to nasi na lewym skrzydle, jako to u polaków zawsze kręć niecierpliwa, zaczęli już harcować z prawym skrzydłem tureckim, już się i całe pułki dragonji zaczęły wyrwać: ledwie że ich hetman powstrzymał i nazad sprowadził do ladu.

Toż i hussarja na naszym prawem rwać się poczęła, konie rwały i grzebały ziemię kopytem, inne stały dębem, występując z szeregów: ale król, choć stał opodal, dał ręką znak Zwierzchowskiemu i pchnął zaraz adjutanta do niego z rozkazem, aby hussarja stała dalej jak mur, bo Sylistryjski powiadał na nowo uderzy—a jeśli nie uderzy, to wyjdzie rozkaz, co robić, tymczasem zaś czekać spokojnie.

Turecy po tej konfuzji długo się tam zbierali, mo że i naradę mieli ze sobą, bo widać było baszów i tających jak cygi i basza Budziński także się przed swoim frontem pokazał.

Tymczasem Kątski bił z armat, nasi harcownicy, których już niemożna było powstrzymać, rozmaitem wstręty czynili po bokach: tylko książe lotaryński stał z flegmą niemiecką jak ściana i czekał dalszych rozkazów, a nie pozwolił ani jednemu żołnierzowi wystąpić z szeregów.

Taka to u nich jest karność i spokój, choćby na wet śród ognia.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Gospodarzami i kierownikami zebrania delegacji są inicjatorowie tej myśli, pp. Tadeusz Kowalski i radca Kłobukowski.

= Pierwsza stacja ziemianka.

Odezwa warszawskiego biura meteorologicznego do ziemian naszych, wzywająca do zakładania małych stacji meteorologicznych w całym kraju, dotychczas słabe przyniosła rezultaty.

Mianowicie do tej pory zgłosił się dopiero jeden z ziemian p. Władysław Wodziński, właściciel Suda z Sandomierskiego, który zależył u siebie stację meteorologiczną, zaopatrzoną we wszelkie narzędzia.

Pierwsza ta stacja zacznie jeszcze w tym miesiącu funkcjonować i będzie przesyłać co pięć dni sprawozdania do głównego biura meteorologicznego przy warszawskim muzeum przemysłu i rolnictwa.

= Po szesnastu latach.

Dnia onegdajszego odbyło się posiedzenie zgromadzenia szmuklerzy, pierwsze po 16-tu latach, gdyż od r. 1870-go, z powodu braku członków, cech ten nie dawał żadnego znaku życia.

Na wczorajszym zebraniu wskrzeszono to zgromadzenie i na nowo zorganizowano przez wybór starszego i podstarszego.

Co jednak szczególniejsza, to fakt, że jest to jedynego rodzaju zgromadzenie rzemieślnicze, w którym tak starszy, jak i podstarszy, są izraelitami.

Jakkolwiek się to nie zgadza z obowiązującą ustawą, musiano tutaj od przepisów odstąpić, gdyż w zawodzie szmuklerskim, na trzydziestu kilku majstrów, nie ma ani jednego majstra wyznania chrześcijańskiego.

Obecnie kilkunastu chłopaków chrześcijan pracuje w zawodzie szmuklerskim, bądź jako terminatorowie, bądź jako czeladnicy, prawdopodobnie więc w niedługim już czasie kilku z nich zostanie wpisanych do grona majstrów.

= Gielda produktowa.

Jeden z tutejszych obywateli pan M., opracował projekt utworzenia nieistniejącej dotąd giełdy produktowej w Warszawie.

Projekt ten, po rozpatrzeniu w Towarzystwie popierania przemysłu i handlu, zostanie prawdopodobnie przedstawionym do dyskusji na naradach delegacji miynarskiej, mających się odbyć w dniu 15-ym marca.

= Zapomniane spadki.

Od czasu do czasu prokuratura ogłasza o wakujących spadkach, wzywając prawnych spadkobierców do złożenia dowodów, celem otrzymania sukcesji.

Są to po większej części drobne kwoty, zdarzają się jednak niekiedy i większe.

Oto w ostatnich czasach upłynął 23-letni prekluzyjny termin trzech większych spadków, a mianowicie:

Po Marcelim Kneblu 4,870 rs. 36 kop. włączając w to i procent.

Po Józefie Dąbrowskiej posesja na Szmulowiznie sprzedana, z której po odtrąceniu długów zostało 3,600 rs.

Wreszcie po Janie Leopoldzie Pieczkowskim, b. woznym b. komisji przychodów i skarbu, pozostało wraz z procentami 2,384 rs. 97 kop.

Stosownie do obowiązującego prawa, trzy te spadki, z powodu braku sukcesorów, przeszły na własność skarbu państwa.

= Zasypana droga.

Robotnicy, pracujący przy oczyszczaniu toru kolejowego na koleji terespolskiej z zasp śnieżnych, do dnia wczorajszego roboty jeszcze nie ukończyli, skutkiem czego też prawidłowy bieg pociągów nie został jeszcze w zupełności przywrócony.

Pociąg osobowo-towarowy nr 5 przybył do Pragi w dniu wczorajszym spóźniony przeszło o dwie godziny, również pociąg pocztowy nr 3 przybył z opóźnieniem blisko całogodzinnem.

Padający wciąż śnieg utrudnia śpieszne usunięcie przeszkód.

= Ciekawa próba.

Jutro, o godzinie 2-iej po południu, ma się odbyć próba z tak zwanymi granatami Hardena do gaszenia ognia.

Dochód z biletów wejścia na tę interesującą próbę ma zwiększyć fundusze kasy pomocy tutejszej straży ogniowej.

= Groźne niebezpieczeństwo.

Niektóre najwęższe, poboczne uliczki w mieście naszym są zasypane śniegiem, nieuprzątanym jeszcze tej zimy wcale, do tego stopnia, że komunikacja kolowa jest na nich zupełnie niemożliwa.

Zważywszy, że ulice takie, jak np. Wróbla i Szczygła, są zabudowane samymi drewnianymi domkami, może w razie pożaru powstać tam straszne

spustoszenie, gdyż dojazd straży ogniowej byłby zupełnie niemożliwym.

Chociaż więc z tego względu należałoby jaknajprędzej pomyśleć o przywróceniu komunikacji w takich miejscowościach.

= Karły.

Jakiś impresario zapowiedział na koniec bieżącego miesiąca przybycie do Warszawy pary karłów, najniższych, jacy się znajdują na świecie.

Jest to rzeczywiście para małżeńska, a mianowicie t. zw. „jenerał” Mike z „jenerałową” Heleną Mike.

Karzeł liczy obecnie 22 lat wieku, a wzrost jego nieprzenosi łokcia, waży zaś 18 kilogramów.

Karlica, czyli pani jenerałowa, jest o dwa lata młodszą od męża i cokolwiek mniejszą, a waga jej wynosi 15 kilogramów.

Podobno „dziwotwory” te, urodzone w Ameryce, w stanie Illinois, są względnie inteligentne i dowcipne, oprócz zaś angielskiego posiadają niezgorzej także język francuski.

= Kosztowna kołyska.

Oglądaliśmy kołyskę, przeznaczoną jako chrzestny podarunek przez p. W., paromiesięcznej córeczce tutejszego przemysłowca p. K.

Kołyska jest z machoniowego drzewa, a zdobi ją około 60 sztuk srebrnych numizmatów, pomiędzy którymi znajdują się okazy dość znacznej wartości.

Kosztowna, lecz niestosownie użyta ozdoba...

= *Donnez quelque chose!*

Temi słowami zaczepia przechodniów spora gromada świeżo przybyłych żebraków włochów.

Drżący z zimna i odziani w resztki malowniczych opończ biedacy, przedstawiają nader przykry widok.

Już w roku zeszłym i zaprzyszłym prasa zwracała uwagę na nadzwyczajny napływ do Warszawy tego rodzaju żebraków.

= Dowcipna gra słów.

W pewnym kółku towarzyskim prowadzono rozmowę o świeżo zaślubionej parze: pewnego aż do ostatniej chwili złotego młodzieńca i panny **, prowadzącej magazyn, przynoszący znaczny dochód.

Jedna z pań, mająca wygórowane pojęcie o wartości nowożeńca, powiada:

— Przyznajcie jednak państwo, że ona nie zarobiła sobie doprawdy na tak idealnego męża.

— Istotnie ona na niego nie zarobiła—odpowiada ktoś z obecnych—ale za to teraz zarabia na niego.

= Chloroform.

Jak należy być baczny przy chloroformowaniu osób poddanych operacji, dowodzi smutny fakt, jaki się zdarzył onegdaj pod nrem 5-ym na Erywańskiej.

Zamieszkałemu tamże Stanisławowi Wiercińskiemu, 22-letniemu farmaceucie, robiono operację wycięcia gruczołu limfatycznego.

Operacja taka nie przedstawia żadnego niebezpieczeństwa, lecz że jest bolesną, więc chorego zwykle się chloroformuje.

Tak samo postąpiono i z Wiercińskim, zapomniano jednak o najważniejszej rzeczy, a mianowicie o zbadaniu serea.

Tymczasem W. miał wadę serea i zachloroformowany, więcej się nie obudził.

Oprócz lekarza operującego, znajdowali się dwaj inni, których pomoc na nic się już nie przydała.

Smutny ten wypadek winien stanowić przestrożę dla panów lekarzy, uciekających się w danych razach do chloroformu.

= Kradzieże.

Na Litewskiej pod nrem 12-ym wprowadzono ze stajni konia należącego do Jana Lewandowskiego. — W kościele św. Aleksandra p. Helenie Budowskiej skradziono portmonek z kilkudziesięciu rublami.

= Za swoje.

W dniu wczorajszym za rogatką jerozolimską pod nrem 3-im podrzucono parodniową dziewczynkę.

Niemowlę przyjęli za swoje państwo Radziszewscy.

= Nieszczęśliwe przewrócenie.

W dniu wczorajszym na ulicy Chłodnej przewróciły się jednokonne dorożkarskie sanki.

Wywrócenie spowodziło opłakane skutki, woźnica bowiem złamał lewą rękę oraz zwichnął nogę...

Omdlałego z bólu odwieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

= Kasa oszczędności.

W Kaliszu otwarta została dnia 4-go b. m. kasa oszczędności przy oddziale banku państwa.

Warunki składania pieniędzy zaoszczędzonych są takie same, jak i w innych kasach oszczędności banku państwa.

= Dręczenie zwierząt.

Korespondent nasz z Brześcia litewskiego zwraca uwagę na barbarzyńskie obchodzenie się handlarzy wółków z biednymi zwierzętami.

Pomijając już to, że woły od Brześcia do Pragi nie otrzymują żadnego pożywienia ani wody, a podroz taka trwa do 12 godzin, czasem zaś dłużej, oburzacjami są okrucieństwa, jakich dopuszczają się handlarze i przewodnicy przy ładowaniu wółków do wagonów.

Biłą oni bez litości aż do połamania żeber zgniędniałe zwierzęta, które nie chcą się podnieść z ziemi z powodu osłabienia, oraz łamią im rogi przy wciąganiu do wagonów.

Handlarzom idzie tylko o to, aby woły odstawił do Pragi i wziąć za nie pieniądze, a w jakim stanie żywy towar przybędzie, jest dla nich obojętnym.

Istniejące w Brześciu towarzystwo opieki nad zwierzętami powinno zwrócić uwagę na te nadużycia.

= Zabójstwo.

W dniu 24-ym z. m., we wsi Ostrówek, w powiecie kolskim, dwaj sąsiedzi Antoni Nowak i Józef Płoszczyński, spotkawszy trzeciego sąsiada tejże okolicy Józefa Lukera, do którego mieli jakieś pretensje, rozpoczęli z nim kłótnię, a następnie bójkę, w czasie której Luker ugodzony w skroń, padł na ziemię i w parę minut ducha wyzionął.

Zabójców aresztowano.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Latwe zabezpieczenie się od zimna.

Desideratum powyższe jest dostępne dla wszystkich, nawet dla ludzi najmniej uposażonych od losu. W interesie właśnie tych ostatnich podnosimy niniejszą kwestję. Ci, co mają ciepłe płaszcze i futra, mogą nas nie czytać; natomiast prosimy o uwagę wszystkich, noszących palta podszyte wiatrem. Gdyby któremu z nich wypadło wyruszyć gdzieś w podróż, radzilibyśmy opancerzyć się przeciw zimnu w sposób następujący: kupić arkusz waty od 60-iu do 70-iu centymetrów długości i mniej więcej 50-iu szerokości. Pośrodku arkusza wyciąć nożyczkami otwór, lub poprostu zrobić w nim dwa cięcia w kształcie krzyża. Przełożyć w tem miejscu głowę i opuścić końce arkusza na plecy, piersi i ramiona. Watę nakłada się bezpośrednio na koszulę; na watę idzie kamizelka ściśle opięta i reszta części ubrania w zwykłym porządku. Jak widzimy, środek ten jest mało kosztownym, w rezultacie zaś daje to samo, o co najbardziej idzie, to jest zabezpiecza najcenniejsze części ciała od przeziębienia. Trwałość i elegancja tego odzienia daje naturalnie dużo do życzenia. W szeregu względów zdrowie jednak powinno zajmować pierwsze miejsce.

☞ Dnia 1-go marca r. b. w kościele ś-go Krzyża pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy panem Romanem Niewiadomskim, inżynierem, a panną Józefą Rudnicką, córką Zofji z Gersonów i Władysława Rudnickiego, b. kupea.

NEKROLOGJA.

† S. p. Julusz Bader, rzeczywisty radca stanu, były członek b. senatu, emeryt, opatrzony św. sakramentami, przeniósł się do wieczności w dniu 5-ym b. m., w wieku lat 82, pozostawiwszy w głębokim smutku żonę, córkę, wnuczkę i prawnettę. Nabożeństwo za spójność jego duszy odbędzie się w dniu 6-ym b. m., tj. w sobotę w kościele św. Aleksandra, o godzinie 11-iej zrana; wyprowadzenie zaś zwłok nastąpi w niedzielę, tj. dnia 7-go b. m., o godzinie 5-iej po południu, z domu przy ulicy Żurawiej № 21 na cmentarz powązkowski. — 2-908—

† S. p. Julia z Gackich Nowicka, wdowa, po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzona św. sakramentami, przeżywszy lat 70 życie zakończyła dnia 3-go marca 1886 r. W ciężkim smutku pozostała córka, żigę i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbędzie się mające w dniu 6 marca, to jest w sobotę, o godzinie 11-iej rano w kościele św. Krzyża, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 1-iej po południu, na cmentarz powązkowski. — 2-899

† S. p. Stefanja Anna z Kryzów Kurtz, po długich cierpieniach, w wieku lat 35, zmarła dnia 5-go marca r. b. Nabożeństwo za duszę zmarłej odprawione będzie w poniedziałek, to jest dnia 8-go marca, o godzinie 11-iej rano w kościele powązkowskim, po czym nastąpi wyprowadzenie zwłok na przyległy cmentarz. — 2-909

† S. p. Filomena z Tonnów Liese, żona lekarza, po krótkiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 22, zakończyła życie w dniu 5-ym marca 1886 roku. Strokany mąż wraz dziećmi i rodziną zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 7-ym marca, to jest w niedzielę, o godzinie 11-iej i pół przed południem z domu № 61 na Nowej Pradze, na cmentarz ewangelicko-augsburski odbędzie się mające. — 903—

† Dnia 7-go marca, to jest w niedzielę, w piątą bolesną rocznicę śmierci nieodżałowanej s. p. Karoliny z Chmielewskich Tourquetti, w kościele powązkowskim odprawione zostanie nabożeństwo o godzinie 9-iej zrana, na które niepośpieszeni rodzice i siostra zapraszają krewnych i przyjaciół zmarłej. — 904—

